

สิทธิและความเท่าเทียม : กีฬากับคนพิการ

คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล¹

บทคัดย่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

ดังนั้น หากพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแล้วก็เท่ากับว่าบุคคลไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดก็ตามย่อมมีความเท่าเทียมกัน เสมอภาคกัน ในทุก ๆ ด้าน การกระทำใด ๆ ก็ตามที่นำไปสู่การลดทอนสิ่งเหล่านั้นย่อมขัดกับหลักการนี้ และจะกระทำมิได้ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือผู้พิการก็ย่อมได้รับสิทธิเท่ากัน ไม่มียกเว้น

ทางการกีฬาก็เช่นกันแม้ว่าจะเป็นผู้พิการแต่ก็มีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมในการเล่นกีฬาสำหรับผู้พิการ ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมตระหนักถึงความสามารถของคนพิการที่เทียบเท่าคนปกติ เป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการเข้ามามีส่วนร่วมกับสังคมมากขึ้น และมีพื้นที่ให้คนพิการแสดงความสามารถทางการกีฬา จัดอุปสรรคที่เกิดจากความพิการทางกาย ทำให้นักกีฬามีทักษะที่เป็นเลิศอยู่ในระดับมาตรฐานและเท่าเทียมกับคนปกติ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเท่าเทียม

การส่งเสริมทักษะทางด้านกีฬาให้กับคนพิการจึงมีความสำคัญไม่แพ้การส่งเสริมทักษะอื่น ๆ ด้วยผลลัพธ์ที่ตามมา นอกเหนือจากทักษะทางด้านกีฬาแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการเข้าสังคม การมีน้ำใจนักกีฬา การส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านกีฬา จนนำไปสู่การพัฒนาเป็นนักกีฬาทีมชาติ

คำสำคัญ ความเท่าเทียม ความเสมอภาค กีฬา

¹ นายกสมาคมกีฬาแบดมินตันแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

สิทธิและความเท่าเทียม : กิจากับคนพิการ

บทนำ

สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคเป็นหลักการสำคัญที่สุดของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และในแง่หนึ่งกล่าวได้ว่าเป็นหลักการสำคัญของสังคมอารยะของมนุษยชาติ สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคถ้าจะกล่าวโดยสังเขป ได้แก่ ความเสมอภาคในการเป็นประชาชนภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งหมายความว่า ทุกคนที่เกิดเป็นคนไทย ย่อมมีความเสมอภาคกันในการเป็นประชาชน มีความเสมอภาคทางกฎหมายและทางการเมือง โดยไม่ว่าจะมีฐานะทางสังคมต่างกันอย่างไร ทุกคนที่เป็นคนไทย ย่อมมีสิทธิทางกฎหมายและทางการเมืองเท่าเทียมกัน รวมไปถึงสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคนี้ยังรวมไปถึงภาระของรัฐและของสังคมโดยรวม ที่ต้องให้ความสงเคราะห์และคุ้มครองกับบุคคลที่เสียเปรียบ เพื่อให้สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคสามารถดำรงได้ในทางปฏิบัติ เช่น บุคคลผู้สูงอายุ บุคคลที่มีความพิการทางร่างกาย บุคคลที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ เป็นต้น ย่อมจะมีสิทธิในการที่จะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น คนพิการย่อมได้รับสิทธิในการที่จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทาง ทั้งที่ทางสำหรับผู้ที่นั่งรถเข็นสามารถเข้าอาคารได้ ขึ้น-ลงยานพาหนะได้ และมีห้องสุขาซึ่งจัดขึ้นเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่มีความพิการทางร่างกาย และมีทางเดินพิเศษสำหรับผู้พิการทางสายตา เป็นต้น บุคคลเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ หรือจากบริษัทเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมอันเป็นการบริการสาธารณะ²

ด้วยเพราะสถานภาพในสังคมของคนไม่เหมือนกัน โอกาสไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เกิดอุปสรรคในการเข้าถึงโอกาส เกิดความไม่เสมอภาคกัน ดังนั้น การจะทำให้เกิดความเท่าเทียมนั้น จะต้องให้มีความเสมอภาคกันก่อน คำว่า “เท่าเทียม” จึงหมายถึง การให้อะไรเหมือน ๆ กัน และคำว่า “เสมอภาค” คือ ความยุติธรรม ดังนั้นในทางปฏิบัติการจะทำให้เกิดความเสมอภาค เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม คือ คนที่มีโอกาสน้อย

² <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=950000000175> , เข้าถึงวันที่ 19 สิงหาคม 2560

ที่สุด ต้องได้รับการช่วยเหลือส่งเสริมมากที่สุด ส่วนคนที่มีโอกาสมากอยู่แล้ว ก็ไม่ต้องได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมอะไรเพิ่มเติม ตรงกันข้ามอาจจะต้องเสียสละให้คนอื่นที่มีโอกาสน้อยกว่าตัวเอง

หากเปรียบเทียบโอกาส คือ ความสามารถในการดูฟุตบอลได้เหมือนกัน คนที่สูงอยู่แล้วไม่ต้องมีกล้องช่วยหนุน ขณะที่คนที่สูงปานกลางอาจได้กล้องหนุนช่วยบ้าง แต่คนที่เตี้ยที่สุดจะต้องได้กล้องหนุนสองชั้น เพื่อให้ทั้งสามคนสามารถดูและเชียร์เกมฟุตบอลได้เหมือนกัน อย่างนี้จึงจะทำให้ “ความเสมอภาค” นำไปสู่ “ความเท่าเทียม” และ “ความยุติธรรม” อันแท้จริง³

การเล่นกีฬาที่เช่นกัน หากเรานึกถึงเพียงกีฬาของคนปกติที่มีอยู่ทั่วไป หรือทักษะทางการกีฬาของคนปกติที่เราได้รับชมจากการแข่งขันกีฬาสำคัญต่าง ๆ โดยไม่นึกว่าในโลกนี้มีมนุษย์ทุกคนไม่ได้มีลักษณะทางกายภาพที่เหมือนกัน เพราะแม้แต่คนปกติเรายังเห็นคนตัวสูง คนตัวเตี้ย คนแขนยาว คนแขนสั้น หรือแม้แต่พี่น้องกันยังมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

คนพิการก็เช่นกันหลายคนมีทักษะทางการกีฬาที่ดีเยี่ยมหากแต่ไม่มีโอกาสดังเช่นคนปกติมีอุปสรรคมากมายกว่า เช่น ไม่มีสนามซ้อมหรืออุปกรณ์ที่เหมาะสมกับคนพิการ ถูกมองว่าเป็นคนพิการไม่มีความสามารถ หรืออุปสรรคต่าง ๆ มากมายที่มาพร้อมคำว่า “พิการ”

จากจุดนี้เราจึงควรทำความเข้าใจกับความสามารถ ทักษะ หรือพรสวรรค์ทางด้านกีฬาของคนพิการ เพื่อส่งเสริมกลุ่มคนเหล่านี้ไปในทางที่ถูกต้อง ไม่มองถึงข้อจำกัดทางกายภาพที่เห็นภายนอก แต่มองถึงความสามารถที่กลุ่มคนเหล่านี้มีอยู่ในตัวเอง

ความเสมอภาคทั่วไป และความเท่าเทียม

ความเสมอภาค เป็นคำที่มักได้ยินพร้อมกับ สิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กลุ่มคำดังกล่าวมีนัยสำคัญต่อการพิทักษ์ประโยชน์ สร้างความสงบ และการอยู่อย่างมีสันติสำหรับมนุษย์ทุกคนอย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ ตามหลักสิทธิมนุษยชนที่มนุษย์ทุกคนพึงได้รับ นับแต่การปฏิสนธิ จวบจนการสิ้นชีวิต ความเสมอภาคเป็นหลักสำคัญในการเชื่อมประสานสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้เป็นจริงได้ในทางปฏิบัติ⁴

ความเสมอภาค ในความหมายตามหลักสิทธิมนุษยชน หมายถึง ความเท่าเทียมของมนุษย์ทุกคน ในการได้รับสิทธิพื้นฐานตามหลักสิทธิมนุษยชน โดยผ่านการปฏิบัติต่อกันระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์ ด้วยความเคารพต่อสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์⁵

³ <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/638760> , เข้าถึงวันที่ 19 สิงหาคม 2560

⁴ http://ppd.kpi.ac.th/index.php?name=content&main_id=12&page_id=44 , เข้าถึง 20 สิงหาคม 2560

⁵ เพิ่งอ้าง

สำหรับความหมายตามหลักกฎหมาย หมายถึง หลักการพื้นฐานของความยุติธรรมที่กำหนดให้มีการปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน⁶

หลักความเสมอภาคทั่วไปเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลทุกคนที่ได้รับจากรัฐ หากเรื่องนั้นมิได้มีการกำหนดไว้ในหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง แต่หากเรื่องใดมีหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องกำหนดไว้แล้ว ให้พิจารณาไปตามหลักความเสมอภาคเรื่องนั้น ๆ⁷ ในระบบกฎหมายของไทยตั้งแต่ครั้งพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราวพุทธศักราช 2475 ที่ปรากฏว่า มีการบัญญัติให้ชายและหญิงมีความเสมอภาคในการออกเสียงเลือกตั้ง แม้ว่าในครั้งนั้นจะมีได้กล่าวถึงหลักความเสมอภาคไว้โดยเฉพาะก็ตาม และต่อมาได้มีการบัญญัติยอมรับซึ่งหลักความเสมอภาคเอาไว้ในรัฐธรรมนูญแทบทุกฉบับ หลักความเสมอภาคทั่วไปตามรัฐธรรมนูญย่อมถือได้ว่าเป็นสิทธิของบุคคล เพื่อเรียกร้องให้มีการใช้อำนาจตามอำเภอใจ การใช้อำนาจตามอำเภอใจ หมายถึง การใช้อำนาจโดยไม่พิจารณาเนื้อหาของเรื่องนั้น ๆ และไม่อาจจะค้นหาเหตุผลที่รับฟังได้จากการพิจารณาตัดสินใจดังกล่าวเพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน มิได้เรียกร้องว่าจะต้องกระทำให้เท่าเทียมกันทุกประการ

โดยหลักความเสมอภาคถือว่าเป็นหลักพื้นฐานของศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ซึ่งมนุษย์ย่อมได้รับการรับรองและคุ้มครองจากกฎหมายอย่างเท่าเทียมกันในฐานะที่เป็นมนุษย์ โดยมีต้องคำนึงถึงคุณสมบัติอื่น ๆ อาทิ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ถิ่นกำเนิด และขณะเดียวกัน ถือได้ว่าหลักความเสมอภาคนี้เป็นหลักที่ควบคุมมิให้รัฐใช้อำนาจของตนตามอำเภอใจ โดยการใช้อำนาจของรัฐแก่กลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง รัฐต้องสามารถอธิบายได้ว่าเพราะเหตุใดรัฐจึงกระทำการ อันก่อให้เกิดผลกระทบหรือเป็นการให้ประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้นโดยเฉพาะ หากการให้เหตุผลไม่อาจรับฟังได้ แสดงว่าการใช้อำนาจของรัฐนั้นเป็นไปตามอำเภอใจ ดังนั้น หลักความเสมอภาคจึงเป็นหลักสำคัญในการรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและสามารถนำมาตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐไม่ว่าจะเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการได้⁸

อีกทั้งในความเป็นจริง ความไม่เท่ากันซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่เท่ากันอาจจะดูยุติธรรม แต่หลักการนี้จะเป็นหลักการที่ไม่ยุติธรรม ถ้าหากความไม่เท่ากันนั้น เกิดจากความมีโอกาสไม่เท่ากัน เช่น ถ้าคนที่มีสมรรถภาพพอ ๆ กัน ได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอย่างเดียวกัน โอกาสที่จะมีลักษณะต่าง ๆ เหมือนกันย่อมมีมาก แต่ความไม่เท่ากันอาจเกิดจากโอกาสที่ไม่เท่ากัน เช่น คนที่ฉลาดมาก แต่ครอบครัวยากจนมาก ไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ อาจได้รับการพิจารณาอย่างเดียวกับคนที่โง่โดยธรรมชาติ เพราะในที่สุดเขาจะตกไปอยู่ในคนกลุ่มนั้น ส่วนคนที่ฉลาดไม่มาก ได้รับการศึกษาดี มีโอกาสได้เรียนกับครูดี มีตำราดี มีเวลา

⁶ เพิ่งอ้าง

⁷ นางสาวอัจฉราพร พรหมดา , เอกสารผลงานทางวิชาการ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ 2556 , เรื่องการสรรหาคนพิการเข้ารับราชการ : ข้อยกเว้นหลักความเสมอภาค , หน้า 26 – 27 , อ้างถึงใน ภาคภูมิ โกะะอินทร์,วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , เรื่องหลักความเสมอภาคในระบบกฎหมายไทย 2547 , หน้า 17

⁸ <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=657> , เข้าถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2560

ว่างที่จะใช้อ่านหนังสือมาก ครอบครัวอยู่ในสังคมที่มีคนฐานะสูง และเป็นที่ยอมรับของสังคม คนผู้นี้จะกลายเป็นคนที่ได้รับการปฏิบัติดีกว่าคนแรกเพราะโอกาสดีกว่า⁹

ปัญหาคือ ไม่มีสังคมใดเลยที่คนมีโอกาสเท่ากัน แม้แต่โอกาสในธรรมชาติก็ยังไม่เท่ากัน เช่น ถ้าต้นไม้ต้นหนึ่งขึ้นอยู่ที่หนึ่ง ต้นอื่นก็ขึ้นตรงนั้นไม่ได้ สังคมก็เช่นกัน ถ้าคนหนึ่งเป็นนายกรัฐมนตรี คนอื่น ๆ ก็เป็นไม่ได้ แม้จะเลี้ยงดูและให้การศึกษาเหมือนกัน คงเป็นไปได้ที่ทุกคนจะมีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรี ถ้าจะพูดว่ามีโอกาสในแง่ทฤษฎี ก็คงเป็นโอกาสที่ไม่มี ความหมาย เพราะไม่เป็นจริงในการปฏิบัติ ยิ่งกว่านั้น เมื่ออยู่ในสังคม บางคนมีโอกาสเป็นผู้จัดการชีวิตผู้อื่น แต่บางคนอาจเป็นผู้ถูกจัดการแทบจะทุกเรื่อง ถ้าความเท่าเทียมกันเป็นไปได้และไม่เกิดขึ้นจริงเช่นนี้ ความเท่ากันหรือแม้แต่ความเท่าเทียมกันจะกลายเป็นเพียงความเพ้อฝันหรือไม่¹⁰ และภาพรวมจากการสำรวจทางสถิติขององค์การสหประชาชาติพบว่า กลุ่มประเทศแถบเอเชีย และแปซิฟิกนี้มีจำนวนประชากรที่เป็นบุคคลพิการมากที่สุดในโลก ทั้งนี้ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดมาจากปัญหาของความยากจน นอกเหนือจากนั้นเป็นเพราะสาเหตุของความรุนแรงของภัยพิบัติทางธรรมชาติ อุบัติเหตุและผลของสงคราม และด้วยความพิการทุพพลภาพนี้เอง ที่เริ่มแพร่มากขึ้นทุกขณะทางองค์การสหประชาชาติจึงตระหนักรู้ และเร่งหาหนทางและวิธีการแก้ไขป้องกันโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อที่จะลดจำนวนของผู้พิการลงให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ โดยทางคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนและสังคมแห่งภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก ได้มีแนวนโยบายที่จะเร่งผลักดันแผนส่งเสริมคนพิการให้อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละชาติ ตั้งคณะกรรมการประสานงานให้ความร่วมมือช่วยเหลือคนพิการและองค์กรต่าง ๆ ที่จะร่วมมือสร้างชีวิตคนพิการให้ดีขึ้น ทั้งในระดับชาติและระดับสากล ตลอดจนเร่งพัฒนาส่งเสริมให้คนพิการทั้งเด็กและผู้ใหญ่ให้ได้รับการฟื้นฟูบำบัดรักษา การศึกษา การฝึกฝีมือและอาชีพหรือแม้กระทั่งมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ทั้งทางการกีฬา วัฒนธรรมประเพณีและสิ่งแวดล้อม¹¹

องค์การสหประชาชาติได้ส่งเสริมคนพิการในด้านต่าง ๆ มากมายด้วยกัน ตัวอย่างเช่น ส่งเสริมให้คนพิการได้มีโอกาสอยู่ร่วมกับคนในสังคม และมีโอกาสได้รับการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนปกติ และให้คนพิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งสามารถจำแนกออกมาในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น ในด้านสังคม คนพิการสามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมต่าง ๆ **สามารถ**ช่วยเหลือตนเองได้ และทำตนไม่ให้เป็นภาระแก่คนในสังคมนั้น ซึ่งนานาประชาชาติได้มอบ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้คนพิการได้ช่วยเหลือตนเอง เช่น การคิดค้นประดิษฐ์หุ่นยนต์สุนัขเพื่อช่วยคนตาบอดในการเดินทาง การประดิษฐ์เครื่องช่วยฟังสำหรับคนหูหนวก และการประดิษฐ์ขาเทียมเพื่อคนพิการทางขา เป็นต้น ซึ่งช่วยให้คนพิการเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือตนเองได้¹²

⁹ <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/638760> , เข้าถึงวันที่ 19 สิงหาคม 2560

¹⁰ เพิ่งอ้าง

¹¹ <http://www.lib.ru.ac.th/journal/dec/dec03-DisabledDay.html> , เข้าถึงวันที่ 21 สิงหาคม 2560

¹² อ้างแล้ว , <http://www.lib.ru.ac.th/journal/dec/dec03-DisabledDay.html>

คนพิการ กับการฟื้นฟู การพัฒนาศักยภาพ และกฎหมาย

ตามหลักการของความเสมอภาค และความเท่าเทียมทำให้พิจารณาได้ว่าแม่ผู้นั้นจะเป็นผู้พิการไม่ว่าทางใด ควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมในฐานะมนุษย์คนหนึ่งเท่ากัน และที่สำคัญที่สุด ภาครัฐเองควรที่จะมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสมรรถภาพของคนพิการตามสิทธิที่คนเหล่านี้พึงได้รับ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความหมายของคนพิการไว้ว่า คนพิการ หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด¹³

นอกจากนี้ ยังได้ให้ความหมายของการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการไว้ว่า การเสริมสร้างความสามารถหรือสมรรถภาพของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัยกระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือกระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ¹⁴

จากคำจำกัดความทั้งสองจะเห็นว่า คนพิการสามารถมีหลักประกันเพื่อการใช้ชีวิตได้อย่างคนปกติทั่วไป โดยต้องได้รับการส่งเสริมและดูแลจากรัฐ เพื่อการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม การใช้ชีวิตประจำวันอย่างบุคคลทั่วไป หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพได้ตามต้องการหากทำให้ร่างกายมีสมรรถภาพที่ดีขึ้น

ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ก็หาได้รับการรับรองว่า องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการสามารถดำเนินการให้บริการหรือจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ ซึ่งอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ โดยมองว่าคนทุกคนล้วนเกิดมาเท่าเทียมกันด้านศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แต่มิใช่ว่าคนเราจะเกิดมามีประสิทธิภาพและความสามารถทางร่างกาย จิตใจ สมอง และสติปัญญาที่เท่าเทียมกัน คนพิการไม่ว่าจะเป็นความพิการทางกายภาพ ความพิการทางด้านจิตเวช ความพิการทางด้านสมองและสติปัญญา ความพิการที่เกิดจากอาการเจ็บป่วยหรืออุบัติเหตุ ย่อมมีสิทธิที่จะดำรงชีวิตอยู่

¹³ มาตรา 4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550

¹⁴ เฟิงอ้าง

อย่างมีมาตรฐานตามสมควร รวมทั้งต้องมีโอกาสและความเสมอภาคแห่งความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ดังเช่นคนปกติเช่นกัน¹⁵

กีฬากับคนพิการ

กีฬาคนพิการเริ่มต้นขึ้นในปี ค.ศ.1948 ดร.ลูตวิก กูทมัน ศัลยแพทย์ประจำโรงพยาบาลสตอก แมนเดวิลล์ ได้มีแนวคิดจัดการแข่งขันกีฬาขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างฟื้นฟูสมรรถภาพกายและใจของทหารผ่านศึกชาวอังกฤษ จากสงครามโลกครั้งที่ 2 และจัดแข่งขันอีกครั้งในปี ค.ศ.1952 ที่อังกฤษเช่นกัน แต่ครั้งนี้มีทหารผ่านศึกชาวเดัตช์ เข้าร่วมการแข่งขันด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นการแข่งขันกีฬาคนพิการในระดับนานาชาติครั้งแรกของโลก

นับแต่นั้น มีการจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการ ในระดับนานาชาติ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะ ๆ จนถึงปี ค.ศ.1960 ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี กีฬาคนพิการนานาชาติ ถูกปรับระบบเข้ามาสู่การเป็น “กีฬาโอลิมปิกคนพิการ” ด้วยการจัดในเมืองเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน ในปีเดียวกันเป็นครั้งแรก แต่แนวความคิดดังกล่าวประสบปัญหามากมาย โดยเฉพาะปัญหาค่าใช้จ่ายที่บานปลายของเมืองเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิก ทำให้กีฬาคนพิการนานาชาติ ต้องแยกไปแข่งขันเองต่างหาก ตามหัวเมืองอื่น ๆ ที่มีความพร้อม และเป็นไปได้มากกว่า

จนถึงปี ค.ศ.1988 แนวความคิดดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ในที่สุด เมื่อคณะกรรมการโอลิมปิกสากล และสหพันธ์กีฬาคนพิการนานาชาติ (ปัจจุบันคือ คณะกรรมการพาราลิมปิกสากล) ร่วมกันขอความร่วมมือให้เจ้าภาพกีฬาโอลิมปิก รับผิดชอบที่เจ้าภาพกีฬาพาราลิมปิกควบคู่ไปในปีเดียวกัน ทั้งในกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนและฤดูหนาว กล่าวได้ว่า กีฬาพาราลิมปิกฤดูร้อน ครั้งที่ 8 ที่กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ เมื่อปี ค.ศ.1988 เป็นการเริ่มต้นการแข่งขันกีฬาพาราลิมปิกอย่างเป็นทางการ¹⁶ โดยการแข่งขัน “พาราลิมปิก” ถือเป็นการแข่งขันกีฬาคนพิการอย่างเป็นทางการที่ใหญ่ที่สุด

ประเทศไทยเองมีการแข่งขันกีฬาคนพิการเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2518 โดยสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้การสนับสนุนเงินทุนแก่กรมพลศึกษา เพื่อจัดการแข่งขันระดับชาติขึ้นที่กรีฑาสถานแห่งชาติ ใน 4 ชนิดกีฬาคือ วายน้ำ กรีฑา เทเบิลเทนนิส และยิงธนู โดยมีนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน 191 คน ทว่าหลังจากนั้น งดไป 3 ปี แล้วจึงกลับมาจัดใหม่อีกครั้งเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดยได้รับการสนับสนุนจากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยฯ ร่วมกับภาคเอกชน และผู้มีจิตศรัทธา ร่วมบริจาคทุนสำหรับจัดแข่งขันใน 5 ชนิดกีฬาคือ กรีฑา วายน้ำ ยิงธนู เทเบิลเทนนิส และแบดมินตัน ซึ่งมีนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขัน 277 คน

¹⁵ <http://www.nhrc.or.th/getattachment/5a7f61db-a137-4230-9966-c72d09def8a1/> , เข้าถึง 19 สิงหาคม 2560

¹⁶ <https://sites.google.com/site/athleteofmankind/historyofparalympic> , เข้าถึง 22 สิงหาคม 2560

เมื่อปี พ.ศ. 2524 ซึ่งสหประชาชาติกำหนดให้เป็นปีคนพิการสากล ด้วยการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับคนพิการ รวมถึงการแข่งขันกีฬา เพื่อให้คนพิการได้ออกกำลังกาย ซึ่งประเทศไทยสนองนโยบายด้วยการขยายการจัดการแข่งขันออกไปในส่วนภูมิภาค คือ ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดขอนแก่น ภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา และส่วนกลางที่กรุงเทพมหานคร โดยจัดแข่งขันใน 5 ชนิดกีฬาคือ กรีฑา ว่ายน้ำ เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน และตะบอลเข้าเป้า มีนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันรวมทั้งหมด 933 คน¹⁷

กีฬาคนพิการในประเทศไทย

กรมพลศึกษาได้ส่งเสริมให้มีการจัดแข่งขันกีฬาคนพิการระดับชาติอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดให้จังหวัดต่าง ๆ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดแข่งขัน ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) มีมติให้จังหวัดที่เป็นเจ้าภาพจัดแข่งขันกีฬาแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินงานจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ควบคู่ไปด้วยกัน โดยเริ่มทดลองเป็นครั้งแรก ในการแข่งขันครั้งที่ 17 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 - 24 กันยายน พ.ศ.2538 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ใน 11 ชนิดกีฬาคือ กรีฑา ว่ายน้ำ วอลเลย์บอล ฟุตบอล แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส ยิงปืน โกลบอล เซปักตะกร้อ เปตอง และเทนนิสบนเก้าอี้ล้อเลื่อน มีนักกีฬาและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการแข่งขันรวม 1,125 คน

จังหวัดระยองเป็นจังหวัดแรกซึ่งเป็นเจ้าภาพกีฬาแห่งชาติควบคู่ไปกับการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 21 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 19 - 22 กันยายน พ.ศ.2542 โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานไฟพระฤกษ์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ หม่อมเจ้าหญิงสิริวัณวรี มหิดล เสด็จเป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขัน ที่สนามกีฬากลางจังหวัดระยอง มีการแข่งขันใน 17 ชนิดกีฬาคือ กรีฑา ฟุตบอล 7 คน วอลเลย์บอลยืนและนั่ง เทเบิลเทนนิส แบดมินตัน บ็อกเซีย ยกน้ำหนัก โกลบอล ยิงปืน ว่ายน้ำ เทนนิสบนเก้าอี้ล้อเลื่อน บาสเกตบอลบนเก้าอี้ล้อเลื่อน ยูโด ยิงธนู ฟันดาบบนเก้าอี้ล้อเลื่อน เซปักตะกร้อ และเปตอง มีนักกีฬาและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมการแข่งขันรวม 2,536 คน จากสถานศึกษา สมาคม องค์กร และหน่วยงานคนพิการต่าง ๆ รวม 74 แห่ง

จากนั้นมีการเปลี่ยนชื่อเป็นการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ เริ่มใช้เป็นครั้งแรกในการแข่งขันครั้งที่ 28 ประจำปี พ.ศ.2552 ที่จังหวัดตรัง ดังนั้น การแข่งขันครั้งที่ 27 ประจำปี พ.ศ.2551 ที่จังหวัดพิษณุโลก จึงเป็นครั้งสุดท้ายที่ใช้ชื่อว่า การแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย สำหรับการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติครั้งล่าสุดคือ ครั้งที่ 30 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 - 25 มีนาคม พ.ศ.2555 ที่จังหวัดขอนแก่น ใน 17 ชนิดกีฬาคือ กรีฑา โกลบอล เซปักตะกร้อ เทเบิลเทนนิส บ็อกเซีย แบดมินตัน เปตอง

¹⁷ <https://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาคนพิการในประเทศไทย> , เข้าถึง 22 สิงหาคม 2560

ฟุตบอล ยกน้ำหนัก ยิงปืน ยิงธนู ยูโด วอลเลย์บอลนั่งและยืน ว่ายน้ำ เทนนิสบนเก้าอี้ล้อเลื่อน บาสเกตบอล บนเก้าอี้ล้อเลื่อน และฟันดาบบนเก้าอี้ล้อเลื่อน โดยมีฟุตซอล (นักกีฬาหูหนวก) เป็นกีฬาสาธิต มีนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันทั้งหมด 3,167 คน แบ่งเป็นนักกีฬาชาย 1,516 คน และนักกีฬาหญิง 643 คน¹⁸

ต่อมา มีการก่อตั้งสมาคมกีฬาคนพิการไทยขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2526 โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์ บุญสม มาร์ติน, ธีระ รมยาคม และ สันต์ชัย พูลสวัสดิ์ เป็นผู้ร่วมก่อตั้ง มีศาสตราจารย์นายแพทย์บุญสม เป็นนายกสมาคมฯ คนแรก และปรีดา รอดโพธิ์ทอง รองอธิบดีกรมพลศึกษาในขณะนั้น เป็นเลขาธิการสมาคมฯ ต่อมาเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน พ.ศ.2528 คณะรัฐมนตรีมีมติรับรองการก่อตั้งสมาคมฯ อย่างเป็นทางการ และในปี พ.ศ.2531 กกท.กำหนดให้สมาคมกีฬาต่าง ๆ ซึ่งทาง กกท.ให้การรับรอง ใช้คำลงท้ายว่า “แห่งประเทศไทย” เช่นเดียวกันทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้¹⁹

1. ส่งเสริมสนับสนุนและเผยแพร่การกีฬาให้แก่คนพิการ
2. ส่งเสริมสนับสนุนมารยาท วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงาม
3. ส่งเสริมให้คนพิการมีความสามัคคี มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพพลานามัย มีประพฤติดี มีน้ำใจเป็นนักกีฬาและเป็นพลเมืองดี
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการรู้จักใช้กีฬาเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและพักผ่อนหย่อนใจในยามว่าง
5. ส่งเสริมความสัมพันธ์กับสหพันธ์ และสมาคมกีฬาคนพิการนานาชาติร่วมกับองค์กรอื่น ที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน
6. เพื่อจัดการแข่งขันกีฬาคนพิการภายในประเทศ
7. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาคนพิการไปแข่งขันต่างประเทศ
8. ทั้งนี้ไม่เกี่ยวกับการเมือง

ปัจจุบัน สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ยังคงเป็นองค์กรเดียวของชาติ ที่เป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมให้มีการเล่นกีฬาในหมู่คนพิการ เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพต่าง ๆ ของคนพิการ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้พิการ รวมถึงการเผยแพร่เกียรติคุณของประเทศชาติ ก่อให้เกิดการประสานสามัคคี ทั้งในระหว่างผู้พิการด้วยกัน และระหว่างผู้พิการกับบุคคลปกติด้วย โดยสมาคมฯ เป็นผู้กำกับดูแลการจัดแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ รวมทั้งกีฬาคนพิการทั้ง 17 ชนิด และเป็นผู้ประสานงานให้นักกีฬา เข้าร่วมแข่งขันในรายการระดับนานาชาติต่าง ๆ คือ กีฬาคนพิการแห่งอาเซียน (อาเซียนพาราเกมส์) กีฬาคนพิการแห่งเอเชียและโอเชียเนีย (เฟสปิกเกมส์) และกีฬาคนพิการโลก (การแข่งขันกีฬาเก้าอี้ล้อเลื่อนและผู้พิการนานาชาติแห่งโลก)²⁰

¹⁸ <https://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาคนพิการในประเทศไทย> , เข้าถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2560

¹⁹ http://www.paralympicthai.com/about_us/About_us_1.html , เข้าถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2560

²⁰ อ้างแล้ว , <https://th.wikipedia.org/wiki/กีฬาคนพิการในประเทศไทย>

การแข่งขันกีฬาของคนพิการได้รับความสนใจมากขึ้นทั้งในระดับชาติและระดับสากล โดยล่าสุดคือ การแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ ครั้งที่ 35 “สมิหลาเกมส์” เมื่อวันที่ 20-24 กรกฎาคม พ.ศ.2560 หรือในระดับสากลทั้งกีฬาคนพิการแห่งชาติอาเซียน (อาเซียนพาราเกมส์) กีฬาคนพิการแห่งเอเชียและโอเชียเนีย (เฟสปิกเกมส์) และกีฬาคนพิการโลก (Paralympic Games)

ล่าสุด ประเทศไทยส่งนักกีฬาคนพิการเข้าร่วมแข่งขันในกีฬาพาราลิมปิกเกมส์ เมื่อวันที่ 7 - 18 กันยายน พ.ศ.2559 ที่กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล โดยประเทศไทยส่งนักกีฬาคนพิการทีมชาติไทย ผ่านโควตาไปร่วมแข่งขันในครั้งนี้ จำนวน 45 คนใน 10 ชนิดกีฬา ได้แก่²¹

กรีฑา จำนวน 13 คน ได้แก่ 1. อังคาร ชนะบุญ 2. เกวลิน วรรณณมถ 3. สุรางค์ คำสุข 4. ศุภชัย สงพินิจ 5. ศักดิ์ชัย ยิ้มบ้านช้าง 6. พิชญ่า คุร์ตันศิริ 7. พิเชษฐ์ ทุ่งเกตุ 8. พงศกร แปะอ 9. เรวัตร์ ตำนะ 10. ประวัติ วัชรรัมย์ 11. สายชล คนเจน 12. ขจรศักดิ์ ธรรมโสภณ 13. เอกชัย จันท

ว่ายน้ำ จำนวน 4 คน ได้แก่ 1. สมชาย ดวงแก้ว 2. พนม ลักษณะพริ้ม 3. อัญญา เกตุแก้ว 4. ชากร แก้วศรี

ยิงธนู จำนวน 3 คน ได้แก่ 1. วาสนา คูทวีทรัพย์ 2. หาญฤทัย เนตรศิริ 3. เมธาสิน ชัยสินฟ้า

ยิงปืน จำนวน 5 คน ได้แก่ 1. บดินทร์ ศรศรีวิชัย 2. สมพร ม่วงศิริ 3. อติเดช อินทนนท์ 4. ชุตติมา แสนหล้า 5. ฉัตรชัย เสนาจันทร

เทเบิลเทนนิส จำนวน 7 คน ได้แก่ 1. รุ่งโรจน์ ไทยนิยม 2. อนุรักษ์ ลาววงษ์ 3. วันชัย ชัยวุฒิ 4. ยุทธจักร กลิ่นบานชื่น 5. ชลชิตพยัคฆ์ บุตรวรรณสิริณา 6. ดารารัตน์ อาสายุทธ 7. วิจิตรภา ใจอ่อน

วีลแชร์เทนนิส จำนวน 2 คน ได้แก่ 1. สุธี คลองรั้ว 2. สาคร ชันธสิทธิ์

วีลแชร์ฟันดาบ จำนวน 1 คน ได้แก่ สายสุนีย์ จีระนะ

บอคเซีย จำนวน 7 คน ได้แก่ 1. พัทยา เทศทอง 2. วัชรพล วงษา 3. วรวุฒิ แสงอำภา 4. พรโชค ลาภเย็น 5. เฉลิมพล ต้นบุตร 6. สุบิน ทิพย์มะณี 7. นवलจันทร์ พลศิริ

ยกน้ำหนัก จำนวน 2 คน ได้แก่ 1. ณรงค์ แคนัน 2. อรวรรณ บุตรโพธิ์

และยูโด จำนวน 1 คน ได้แก่ เมธาวดี นันทลักษณ์

จากจำนวนนักกีฬาที่ส่งเข้าแข่งขันทั้งหมดที่กล่าวมา จะเห็นว่าประเทศไทยให้การสนับสนุนนักกีฬาคนพิการเป็นอย่างดี อีกทั้งนักกีฬาเหล่านี้ยังเป็นนักกีฬาที่มีความสามารถ เพราะจากที่ตั้งเป้าหมายไว้ที่ 4 เหรียญทอง²² แต่ทำเหรียญได้รวมกันถึง 18 เหรียญ โดยแบ่งออกเป็น เหรียญทอง 6 เหรียญ เหรียญเงิน 6 เหรียญ และ

²¹ <http://www.zcooby.com/start-of-the-2016-paralympics> , เข้าถึง 22 สิงหาคม 2560

²² <https://www.thairath.co.th/content/716040> , เข้าถึง 22 สิงหาคม 2560

เหรียญทองแดง 6 เหรียญ²³ ตามชนิดกีฬา ดังนี้ วีลแชร์ 10 เหรียญ เทเบิลเทนนิส 2 เหรียญ บอคเซีย 5 เหรียญ และฟันดาบ 1 เหรียญ²⁴

การสนับสนุน การส่งเสริมกีฬาคนพิการ

เป็นเรื่องปกติที่เห็นจนชินตา เมื่อนักกีฬาทีมชาติเข้าร่วมแข่งขันกีฬาในรายการระดับนานาชาติ ไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม จะมีผู้ให้การสนับสนุน หรือหากได้รับเหรียญรางวัลกลับมา จะได้รับรางวัลต่าง ๆ ที่นิยมเรียกกันทั่วไปว่า “อัดฉีต” แต่จากที่ผ่านมานักกีฬาคนพิการจะได้รับการอัดฉีตหรือสมนาคุณที่น้อยกว่านักกีฬาปกติ ในการแข่งขันพาราลิมปิกเกมส์ครั้งล่าสุด (พ.ศ.2559) ที่ประเทศบราซิล จึงเริ่มมีการแสดงความคิดเห็นว่า นักกีฬาคนพิการควรได้รับเงินรางวัลเท่า ๆ กับนักกีฬาปกติ จนกระทั่งมีจดหมายเปิดผนึกถึงนายกรัฐมนตรีเพื่อเรียกร้องเรื่องดังกล่าว²⁵ ซึ่งมีใจความตอนหนึ่งว่า

“เงินอัดฉีตและรางวัลสนับสนุนนักกีฬาพาราลิมปิกเกมส์จากกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาตินั้น ยังมีความเหลื่อมล้ำและมีสัดส่วนที่ไม่เท่าเทียมกัน เมื่อเปรียบเทียบกับนักกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ทั้งที่นักกีฬาผู้พิการเหล่านั้น ล้วนทุ่มเท มุ่งมั่น ตั้งใจฝึกซ้อม และลงแข่งขันด้วยน้ำใจนักกีฬาในฐานะตัวแทนของประเทศไทย อันสมควรแก่การได้รับเกียรติ ยกย่อง เชิดชู รวมถึงได้รับการสนับสนุน เฉกเช่นเดียวกับนักกีฬาปกติทั่วไป ดิฉันจึงขอเป็นกระบอกเสียงแทนนักกีฬาผู้พิการ และประชาชนผู้ที่เห็นพ้องกับเรื่องดังกล่าว ขอเรียกร้องให้ทางรัฐบาล ผลักดันเงินอัดฉีตและรางวัลสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติของนักกีฬาพาราลิมปิกเกมส์ ให้สมเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เท่าเทียมกับนักกีฬาโอลิมปิกเกมส์²⁶”

หากเมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นว่า ตามข้อมูลเงินอัดฉีตจากกองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ในส่วนของพาราลิมปิกเกมส์นั้น เหรียญทอง 7.2 ล้านบาท เหรียญเงิน 4.8 ล้านบาท เหรียญทองแดง 3 ล้านบาท ในขณะที่โอลิมปิกเกมส์ เหรียญทอง 12 ล้านบาท เหรียญเงิน 7.2 ล้านบาท เหรียญทองแดง 4.8 ล้านบาท ซึ่งมากกว่าเกือบเท่าตัว²⁷ อย่างไรก็ตามนักกีฬาคนพิการได้รับการยอมรับและช่วยเหลือมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากภาครัฐหรือเอกชน ที่เริ่มมองเห็นคุณค่าของพวกเขาเหล่านี้ และเพื่อทำให้เห็นว่านักกีฬาไม่ว่าจะเป็นนักกีฬาปกติหรือนักกีฬาคนพิการมีความเท่าเทียมกัน ด้วยนักกีฬาทุกคนที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬาคนพิการได้พิสูจน์ให้เห็นว่า พวกเขาสามารถก้าวข้ามขีดจำกัด ก้าวข้ามอุปสรรคทางด้านร่างกาย ความไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้าน จนสามารถยืนอยู่ในจุดที่ทัดเทียมกับคนปกติได้อย่างภาคภูมิใจ เพราะสุดท้ายแล้วการได้

²³ <https://www.thairath.co.th/content/726463> , เข้าถึง 22 สิงหาคม 2560

²⁴ เฟิ่งอ่าง

²⁵ <https://www.thairath.co.th/content/732190> , เข้าถึง 22 สิงหาคม 2560

²⁶ เฟิ่งอ่าง

²⁷ อ่างแล้ว

เหรียญรางวัลหรือเงินอัดฉีดก็อาจไม่ยิ่งใหญ่เท่าการที่คนไทยทั้งประเทศเปิดใจยอมรับว่า นักกีฬาคนพิการมีความสามารถเท่าเทียมกับคนปกติ และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

บทสรุป

อดีตที่ผ่านมาเราอาจจะมีการแบ่งแยกมนุษย์ด้วยสาเหตุความไม่เท่าเทียม ความแตกต่างทางสังคม เพศ ภาษา หรือแม้กระทั่งร่างกาย และเรื่องราวมากมายที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อทำให้มนุษย์ดูไม่เท่ากัน แต่ในปัจจุบัน หากเป็นเช่นนั้นไม่ ความเท่าเทียมกันเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับมากขึ้นและมีแนวโน้มพัฒนาสู่การเป็นกระแสสำคัญของโลก เช่นเดียวกันกับความแตกต่างของคนปกติและคนพิการ ทุกคนย่อมมองว่าคนพิการมีความสามารถไม่เท่าเทียมกับคนปกติ คนพิการมักถูกมองข้ามในด้านความสามารถ และถึงแม้มีความสามารถมักถูกมองข้ามไปด้วยเหตุผลทางกายภาพ แน่แน่นอนว่าคนพิการอาจได้รับการดูแลเป็นพิเศษในฐานะที่มี “ความไม่เหมือน” คนปกติ หากแต่การดูแลเช่นว่านั้น กลับกดเอาขีดความสามารถหรือทักษะของคนพิการเอาไว้ด้วย

หากพิจารณาถึงสาเหตุที่การแข่งขันกีฬาของคนพิการไม่ได้รับความสนใจและใส่ใจอย่างแท้จริง รวมถึงการไม่ได้รับความสำคัญและไม่ดูแลเอาใจใส่อย่างสมควรจะเป็น เพียงเพราะมองว่าเป็นการแข่งขันกีฬาของคนพิการ พบว่าอาจจะมีปัจจัยจากการที่สังคมมองข้ามขีดความสามารถและศักยภาพของนักกีฬาคนพิการ แต่แท้จริงแล้ว นักกีฬาคนพิการไม่ใช่ต้องเอาชนะเฉพาะในเกมกีฬา หากแต่ต้องเอาชนะทั้งตัวเองที่ไม่สมบูรณ์ทางด้านกายภาพ เอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากความพิการ จนได้เป็นตัวแทนของประเทศไทย เข้าร่วมแข่งขันกีฬาในฐานะนักกีฬาทีมชาติไทย และถึงแม้ว่าการแข่งขันกีฬาจะมีแพ้ มีชนะ ตามปัจจัยของเกมการแข่งขัน แต่ด้วยการแบกรับความเป็นตัวแทนของประเทศ ย่อมทำให้เขาทำหน้าที่อย่างเต็มภาคภูมิเฉกเช่นเดียวกันกับนักกีฬาปกติ

สิ่งสำคัญที่สุดของการแข่งขันกีฬาคคนพิการอาจไม่ใช่เหรียญรางวัลหรือความสำเร็จที่จะตามมา หากแต่นักกีฬาคนพิการอยากให้เห็นคนปกติทั่วไป ได้เห็นคุณค่าที่มาจากการต่อสู้ของนักกีฬาคนพิการ เพราะขนาดร่างกายไม่สมบูรณ์ ยังสู้และก้าวเดินมาได้ถึงขนาดนี้ แล้วคนปกติที่มีปัญหาจะไม่สู้ จะท้อแท้ไปทำไม ขณะเดียวกัน อยากให้คนพิการทั่วไปได้เห็นนักกีฬาเหล่านี้เป็นแบบอย่าง เพื่อลุกขึ้นมาอยู่ในสังคมอีกครั้ง และที่สำคัญอยากให้สังคมไทยยอมรับนักกีฬาคนพิการ คนเหล่านี้ไม่ต่างจากคนปกติทั่วไป ขอเพียงให้เขาได้มีโอกาสแสดงเท่านั้นเอง²⁸

²⁸ จุติพันธ์ ภิรมย์ภักดี 8 ปี กับเบื้องหลังกีฬาคนพิการ SiamSport.co.th